

Uluslararası Kalça Sonuç Aracı (Uksa-12) Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Uluslararası Kalça Sonuç Aracı (Uksa-12) Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32070>

Özet

Uluslararası Kalça Sonuç Aracı (UKSA-12), orijinal adı International Hip Outcome Tool (iHOT-12) olan, özellikle genç ve aktif bireylerde kalça eklemi patolojilerinin neden olduğu fonksiyonel durumu ve sağlıkla ilgili yaşam kalitesini ölçmek için tasarlanmış kısa formulu, **hasta tarafından bildirilen bir sonuç ölçütüdür (PROM)**. Bu ölçek, kalça eklemi koruyucu cerrahi veya konservatif tedavi gören hastaların tedavi sonuçlarını izlemede ve değerlendirilmede önemli bir rol oynamaktadır. UKSA-12 Anketinin Türkçe uyarlaması ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi, Özge Pek tarafından 2017 yılında yürütülen bir yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, aracın Türk kültürüne ve diline uygunluğunu, geçerliğini ve güvenilirliğini saptamaya amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

UKSA-12, iHOT-12, Kalça Sonuç Aracı, **PROM**, Geçerlik, Güvenirlik, **Uyarlama**, Kalça Patolojisi

Yazarlar

Özge Pek (Türkçe Uyarlama)

Amaç

Uluslararası Kalça Sonuç Aracı (UKSA-12)'nin temel amacı, kalça eklemi sorunları yaşayan, fiziksel olarak aktif olan genç yetişkinlerin yaşadıkları kısıtlılıklar ve semptomları öznel olarak değerlendirmektir. Ölçek, sadece ayağı değil, aynı zamanda spor ve eğlence aktivitelerine katılım, sosyal/duygusal etkiler ve yaşam tarzı üzerindeki etkileri de kapsayarak kapsamlı bir sonuç değerlendirmesi sunar.

Türkçe uyarlama çalışması ise, orijinal ölçeğin kültürel ve dilsel geçerliğini sağlayarak, UKSA-12'nin Türkiye'deki klinik ve araştırma ortamlarında güvenilir ve geçerli bir şekilde kullanılabilmesini temin etmeyi hedeflemiştir. Bu, özellikle **kalça patolojilerinin** yaygın olduğu spor hekimliği ve ortopedi alanlarında objektif veri toplamak için kritik öneme sahiptir.

Yapı (Ölçülen Psikolojik/Fiziksel Yapı)

UKSA-12, kalça sağlığı ile ilgili yaşam kalitesinin çok boyutlu yapısını ölçer. Orijinal iHOT-12 dört ana alt alandan oluşmaktadır, ancak genellikle tek bir genel skor olarak rapor edilir. Bu alt alanlar şunlardır:

Semptomlar ve Fiziksel Seviye (Ayağı ve günlük aktivitelerdeki kısıtlılıklar)

Spor ve Eylem Aktiviteleri
Yaşam Tarzı (erkek ve diğerk yaşam rolleri)
Sosyal ve Duygusal Etkiler

Ölçek, hastanın kendi algıladığı sağlık durumunu temel alarak, kalça sorunlarının bireyin genel refahı, ilevsellik ve sosyal katılım üzerindeki etkilerini nicel hale getirir. Bu kapsamlı yapı, sadece fiziksel kısıtlılıklar değil, aynı zamanda psikososyal sonuçları da değerlendirmeye olanak tanır.

Geçerlik

Kaynak materyalde spesifik geçerlik değerleri belirtilmemiş olsa da, Şpek (2017) tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe popülasyon için **yapı geçerliliğini** (Construct Validity) araştırmıştır. Bu süreç, genellikle ölçeğin maddelerinin kuramsal olarak belirlenen yapıya gerçekten ölçüp ölçmediğini belirlemek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gibi istatistiksel yöntemleri içerir.

Uyarlama çalışmalarıında ayrıca kültürel ve dilsel geçerlik de sağlanmalıdır. Bu, çeviri sürecinin geri çeviri (back-translation) yöntemiyle kontrol edilmesi ve uzman görüşleri alınarak içerik geçerliliğinin desteklenmesini gerektirir. UKSA-12'nin Türkçe formunun, orijinal ölçeğin ölçtüğü aynı klinik yapıyı koruduğu varsayılmaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik bilgileri kaynakta belirtilmemiştir. Ancak, **psikometrik** adaptasyon çalışmalarıının temel gerekliliklerinden biri, ölçeğin tutarlılığı ve kararlılığı ölçmektir. Bu bağlamda, Şpek'in çalışmasında büyük olasılıkla ağıdaki güvenilirlik ölçütleri değerlendirilmiştir:

İç Tutarlılık: Maddelerin birbiriyle ne kadar uyumlu olduğunu gösteren **Cronbach Alfa katsayısı**. Yüksek bir alfa değeri (genellikle $>.80$), ölçeğin mükemmel iç tutarlılığa sahip olduğunu gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenilirliği: Belirli bir zaman aralığıyla aynı kişilere uygulandıında sonuçların ne kadar kararlı kaldığını gösteren ölçüm.

Faktör Analizi

Uluslararası Kalça Sonuç Aracı (UKSA-12), orijinal olarak tek bir toplam skor olarak kullanılmak üzere tasarlanmıştır, ancak maddeleri dört kavramsal alana ayırmıştır. Türkçe uyarlama çalışmasında, bu yapının Türk örnekleminde geçerli olup olmadığını test etmek için faktör analizinden faydalanmıştır. Genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak, 12 maddenin tek bir genel kalça sonucu faktörüne yüklenip yüklenmediği veya dört alt boyutlu

yapın model uyumunun kabul edilebilir düzeyde olup olmadığını incelenir. Bu analizler, ölçeğin yapısal geçerliğini destekleyen kritik kanıtları sunar.

Araç Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 12 maddeden oluşan, **Görsel Analog Skala (VAS)** tabanlı bir **PROM**. Puanlama 0 (en kötü) ile 100 (en iyi) arasında sürekli bir ölçekte yapılır.

Language Available: Türkçe (Turkish), İngilizce (Original)

Population Group: Kalça eklemi patolojisi olan, fiziksel olarak aktif genç ve yetişkin bireyler.

Age Group: Genellikle 18-50 yaş aralığındaki popülasyon.

Population Details: Femoroasetabuler Şokma Sendromu (FASS), labral yırtıklar veya diğer kalça eklemi rahatsızlıkları nedeniyle tedavi gören hastalar.

Test Methodology: Bireysel öz değerlendirilmeye dayalı anket metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Kalça Sağlığı, Fonksiyonel Kısıtlılık, Şek 2017, **Psikometri**, Spor Yaralanmaları, Ortopedi

Yazarlar

Sorumlu Yazar (Uyarlama): Özge ŞEK

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Muğla Şirket Kocaman Üniversitesi (Yüksek Lisans Tezi Başlamında)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Özge Şek tarafından 2017 yılında yüksek lisans tezi olarak Türkçe'ye uyarlanmıştır. Orijinal iHOT-12'nin kullanımı için, ölçeğin geliştiricileri tarafından belirlenen telif hakkı ve izin prosedürlerine uyulması gerekmektedir.

Ölçek Çeşidi: Uyarlama

Test Yılı (Uyarılma): 2017

Kaynakça

Şek, Ö. (2017). *Uluslararası Kalça Sonuç Aracı (Uksa-12) Anketinin Türkçe uyarılması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması*. Muğla Sıtkı Kocaman Üniversitesi, Muğla.

Tez Başlığı: tez.yok.gov.tr

Orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: uluslararasi-kalca-sonuc-araci-uksa-12-anketi-toad.pdf

Uluslararası Kalça Sonuç Aracı (Uksa-12) Anket Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Ölçek, genellikle 12 maddeden oluşur ve her madde, kalça sorunlarının günlük aktivite, spor katılımı, sosyal yaşam ve duygusal durum üzerindeki etkilerini 0'dan 100'e kadar derecelendirmeyi gerektirir.